

Factsheet Afvalcoach aanpak

Op dit moment zijn er al vele afvalcoach aanpakken in uitvoering in verschillende soorten en maten. De benaming van afvalcoaches kent ook varianten als Schone Buurtcoach, Afvalcontroleur of Coach Goed Inzamelen. Wat ze gemeen hebben is dat de afvalcoach ingezet wordt als communicatiemiddel richting bewoners. De boodschap en wijze waarop deze wordt overgebracht kan wel weer verschillen. De coach kan een spil worden in de communicatie tussen burger en overheid. Naast deze gemeenschappelijke waarde zijn er veel keuzes te maken waardoor elke aanpak toch van elkaar verschilt.

In deze factsheet wordt er een overzicht gecreëerd van gemaakte keuzes uit afvalcoachaankpakken die nog lopen of al zijn afgelopen. Gemeenten die ook een coach project willen opstarten kunnen mede door dit overzicht een keuze maken over de inrichting van het project. Ook zal er aansluitend aan het overzicht een aantal voorbeelden worden gegeven van afvalcoachaankpakken.

1. Doel en werkzaamheden afvalcoach

- a. Communicatie rondom overgang naar nieuwe inzamelmethode
- b. Communicatie rondom afvalregels en afvalscheiding; verbetering aanbiedgedrag en kwaliteit afvalstromen
- c. Communicatie rondom zwerfafval en openbare ruimte
- d. Hulp bij nieuwe inzamelmethode (bv. afvalzakken wegbrengen voor mensen die dit niet kunnen)
- e. Signaleren en check, ogen en oren op de straat (bv. controle van basis op orde door middel van foto's en interviews met bewoners)
- f. Algemene weerstand weghalen rondom afvalbeleid
- g. Monitoring nieuw beleid, zwerfafval, bijplaatsingen, onderzoeker, enquêteur. Eventueel direct oplossen bijplaatsing en check beschikbaarheid containers.
- h. Afval-Ambassadeur om bijvoorbeeld burgerparticipatie te promoten, ondersteunen en opruimacties te initiëren.
- i. Spil zijn tussen burgers, adoptanten, afvalinzamelaar en gemeente.

2. Duur van het project

- a. Zeer kort of sporadisch; *Bijvoorbeeld een aantal opschoonacties of tijdens festiviteiten/evenementen in de stad*
- b. Kort; *1-3 maanden waar het project zich specifiek op 1 probleem richt (overgang nieuw systeem of seizoensgebonden)*
- c. Middellang; *+/- 6 maanden waarbij meerdere onderwerpen aangekaart kunnen worden of een korte integrale wijkaanpak uitgevoerd kan worden*
- d. Half jaar – jaar; *Werkzaamheden van de coach kunnen in deze tijd uitgebreid zijn en de functie en doelen van de coach kunnen dan ook veranderen na verloop van tijd*
- e. Lang project van langer dan een jaar; *mogelijkheid om de cochaanpak uitgebreid neer te zetten. Experimenteren binnen de gemeente en per wijk wat voor aanpak het beste werkt. Met deze tijdspanne kunnen ingewikkelde problemen structureel aangepakt en opgelost worden (zwerfafval, sociale cohesie, schoolprogramma's opzetten en de coach als bekend gezicht in de gehele regio)*
- f. Vaste coach of vaste poule; *ervan uitgaande dat er werkzaamheden blijven voor de coach en het takenpakket zich uitbreidt. De coach is in dit geval onderdeel van het communicatieteam en kan altijd als persoonlijke communicatie worden ingezet. Ook kan er een structureel plan opgesteld worden om bijvoorbeeld zwerfafvalproblemen in de gehele stad op te lossen.*

3. Achtergrond afvalcoach

- a. Werknemer van afvalbedrijf of gemeente; *interne vacature/nevenfunctie.*
- b. Personen met afstand tot de arbeidsmarkt; *mensen die werkervaring op doen, re-integratie of vast werkverschaffing*
- c. Bijbaan of stage; *te denken aan studenten van WO/HBO/MBO*
- d. Inwoners; *coach project als burgerparticipatie of vrijwilligersinitiatief*
- e. Lokale bewoners; *als ambassadeur van de wijk met kennis van lokale gang van zaken en de taal*

De vaardigheden sociaal en communicatief vaardig komen in bijna elke vacature terug. Verder komen sterk in de schoenen staan, om kunnen gaan met weerstand, kennis van afvalbeleid of interesse in duurzaamheid en afvalbeheer ook vaak terug.

4. Monitoring werkzaamheden

- a. Logboek; *Het bijhouden van werkzaamheden en acties door de coach*
- b. Beeldmateriaal; *Het in beeld vastleggen van acties, opmerkelijkheden, overtredingen, etc.*
- c. Terugkoppeling in overleggen; *Vergaderingen met het team*
- d. Wetenschappelijk bureau; *Bureau of studenten inschakelen voor wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijk onderbouwde resultaten*
- e. Enquête onder bewoners en reacties bewoners; *Mogelijke graadmeter voor 0-meting, tussentijdse evaluatie en einde project*
- f. Terugkoppeling van afvalverwerker of Boa; *Experts die vaak in de wijk werken vragen naar de ontwikkelingen en mogelijke invloed van afvalcoach*

5. Training/opleiding

- a. Afvalbeheer training; *Training in afvalbeleid, scheidingsregels en de basis van afvalbeheer in de gemeente*
- b. Communicatietraining; *Training in communicatieve vaardigheden, beter presenteren, hoe verbaal om te gaan met 'moeilijke' mensen, omgaan met weerstand*
- c. BHV/EHBO; *Als vertegenwoordiger van de gemeente kunnen optreden bij ongevallen*
- d. Agressiviteitstraining; *Leren omgaan met agressieve reacties, stevig in je schoenen staan bij weerwoord*
- e. Opleidingstraject; *Tijdelijke werknemers 'uit kaartenbak' training geven in solliciteren en kans op vervolgbaan vergroten*

6. Benodigdheden

- a. Kleding; *Herkenbare kleding zoals herkenbare jas met afvalcoach hierop*
- b. Vervoer; *Elektrische Auto, busje, fiets, bakfiets*
- c. Mobiele telefoon
- d. E-mail adres
- e. Gadgets als grijpers, flyers, vuilniszakken enz